

Workshop 5. Kombinovaná forma studia na moravských a slezských VŠ: bariéry a příležitosti? 3.12.

Česká asociace

ČASVŠ distančního
univerzitního
vzdělávání

MUNI
ARTS

Katedra
informačních studií
a knihovnictví

Slasti a strasti kombinovaného studenta

JAN BESEDA

BESEDA@CSVŠ.CZ

Studenti kombinovaného / distančního studia

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkem studentů VŠ	380 894	367 766	346 909	326 561	311367	298686	289665	288915
Kombinovaní a distanční	102754	93924	86128	79771	76581	73 457	69241	66010
Jejich podíl	26,98	25,54	24,82	24,42	24,6	24,59	23,9	22,8
Veřejné VŠ	333281	324946	308219	292433	280340	269464	261547	261269
Kombinovaní a distanční	75468	70676	65642	62533	60956	58634	55005	52197
Jejich podíl	22,64	21,75	21,30	21,38	21,74	21,76	21,03	19,98
Soukromé VŠ	48196	43347	39215	34574	31484	29671	28516	28118
Kombinovaní a distanční	27354	23301	20566	17283	15965	14896	14309	13887
Jejich podíl	56,75	53,75	52,44	49,99	50,14	50,2	50,17	49,38

Kombinovaní a distanční studenti bakalářského studia

BAKALÁŘSKÉ S.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkem studentů VŠ	236894	225990	208590	193589	181762	175651	168667	170990
Kombinovaní a distanční	61922	55294	49196	45405	42345	42849	37916	36456
Jejich podíl	26,13	24,67	23,59	23,45	23,97	24,39	22,48	21,32
Veřejné VŠ	201390	194718	180712	168125	158612	151273	147211	149888
Kombinovaní a distanční	43332	40071	36156	33764	31631	30245	28401	27155
Jejich podíl	16,80	20,58	20,07	20,08	19,94	19,99	19,05	18,12
Soukromé VŠ	35504	31272	27878	25464	23150	21892	21257	21301
Kombinovaní a distanční	18600	15223	13040	11641	10714	9960	9549	9340
Jejich podíl	52,38	48,68	47,78	45,72	46,28	45,49	44,92	43,85

Kombinovaní magisterští studenti

Magisterské s.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celkem studentů VŠ	125454	122714	119209	113705	111410	107219	102900	100278
Kombinovaní a distanční	28950	27013	25803	23410	24438	23534	22674	21966
Jejich podíl	23,08	22,01	21,65	20,59	21,94	21,95	22,03	21,80
Veřejné VŠ	112821	110684	107923	104619	103096	99525	95710	93534
Kombinovaní a distanční	20258	19002	18334	17819	18626	18665	17962	17470
Jejich podíl	17,96	17,17	16,99	17,03	18,07	18,75	18,77	18,68
Soukromé VŠ	12633	12030	11286	9086	8314	7743	7223	6782
Kombinovaní a distanční	8692	8011	7469	5591	5182	4894	4731	4516
Jejich podíl	68,80	66,56	66,18	61,53	62,33	63,21	65,5	66,59

Vývoj absolventů ve věku 25-34 let

Orr, D. et al. (2020).

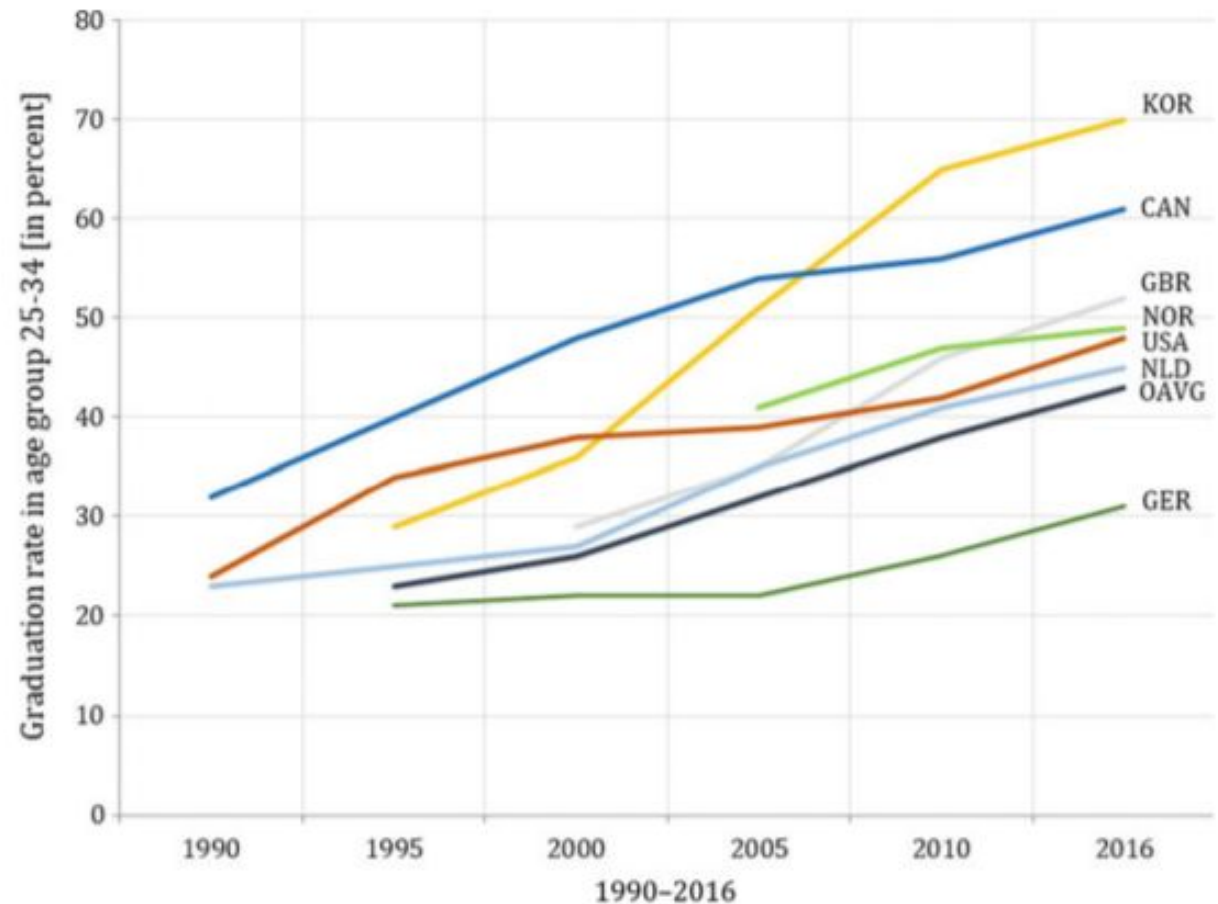
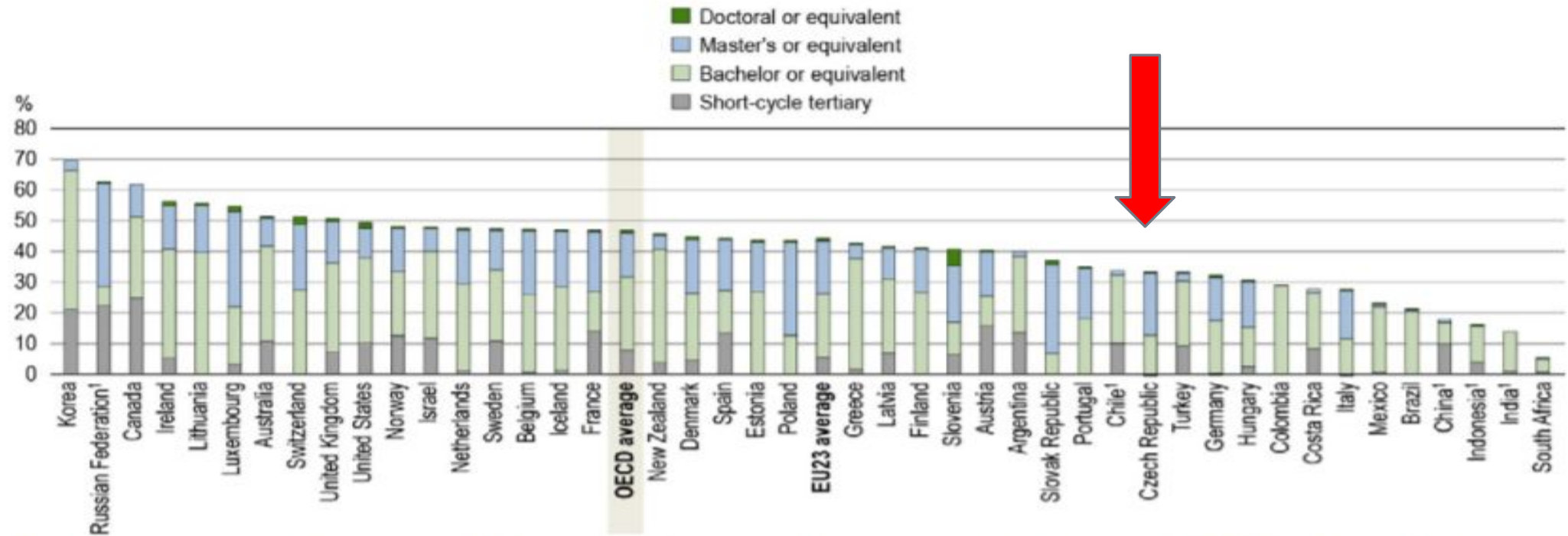

Fig. 3.2 Graduation rate in the 25–34 age group (selection of countries), 1990–2016. *Source* OECD database, population with higher education, ISCED 2011 5-8. *KOR* South Korea, *CAN* Canada, *GBR* United Kingdom, *NOR* Norway, *NLD* Netherlands, *OAVG* OECD average, *GER* Germany

Figure 1. Distribution of 25-34 year-olds with tertiary education, by level of tertiary education (2018)

Note: Some categories might be included in other categories. Please refer to Education at a Glance Database, <http://stats.oecd.org> for details.

1. Year of reference differs from 2018. Refer to the source table for more details.

Countries are ranked in descending order of the percentage of tertiary-educated 25-64 year-olds who studied in the field of education.

Source: OECD (2019), Table A1.3. See Source section for more information and Annex 3 for notes (<https://doi.org/10.1787/f8d7880d-en>).

Počet kombinovaných a distančních studentů dle věku

18-24 let	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem studentů VŠ	253099	246334	232595	217528	205601
Kombinovaní a distanční	22029	20377	19058	18057	17526
Podíl v dané skupině	8,70	8,76	8,19	8,3	8,5
25-29 let Celkem studentů VŠ	67226	65972	63279	61680	60785
Kombinovaní a distanční	26453	24483	22587	21213	20868
Jejich podíl	39,34	37,11	35,69	34,39	34,28
30-34 let Celkem studentů VŠ	23538	21060	18999	17990	17652
Kombinovaní a distanční	19845	17417	15277	14050	13440
Jejich podíl	84,31	82,7	80,41	78,10	76,14
35-39 let Celkem studentů VŠ	18030	16134	14425	12552	11420
Kombinovaní a distanční	16560	14693	12982	11111	9996
Jejich podíl	91,85	91,07	90	88,51	87,53
40 a víc let Celkem studentů VŠ	19001	18226	17611	16747	16449
Kombinovaní a distanční	17867	16941	16224	15340	15021
Jejich podíl	94,03	92,95	92,12	91,60	91,32

Počet kombinovaných a distančních studentů dle věku na veřejných VŠ

18-24 let	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem studentů VŠ	229191	224236	212518	199519	188869
Kombinovaní a distanční	15774	15030	14425	14023	13799
Podíl	6,88	6,70	6,79	7,02	7,31
25-29 let Celkem studentů VŠ	58477	57804	55686	54765	54319
Kombinovaní a distanční	19855	18634	17326	16738	16652
Jejich podíl	33,95	32,29	31,11	29,91	30,66
30-34 let Celkem studentů VŠ	18433	16986	15667	15227	15147
Kombinovaní a distanční	14964	13549	12138	11488	11160
Jejich podíl	81,18	79,76	77,47	75,44	73,68
35-39 let Celkem studentů VŠ	13224	12140	11021	9871	9093
Kombinovaní a distanční	11895	10821	9681	8526	7747
Jejich podíl	89,95	89,13	87,84	86,37	85,19
40 a víc let Celkem studentů VŠ	13956	13780	13327	13051	12912
Kombinovaní a distanční	12950	12642	12072	11758	11598
Jejich podíl	92,79	91,74	90,58	90,09	89,82

Počet kombinovaných a distančních studentů dle věku na soukromých VŠ

18-24 let	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem studentů VŠ	24340	22519	20442	18388	16509
Kombinovaní a distanční	6272	5378	4650	4044	3751
Podíl	25,76	23,88	22,74	21,99	22,72
25-29 let Celkem studentů VŠ	8846	8275	7694	7006	6562
Kombinovaní a distanční	6582	5866	5278	4484	4235
Jejich podíl	74,41	70,88	68,59	64,02	64,54
30-34 let Celkem studentů VŠ	5125	4092	3350	2776	2522
Kombinovaní a distanční	4894	3873	3149	2568	2285
Jejich podíl	95,49	94,65	94,00	92,51	90,6
35-39 let Celkem studentů VŠ	4818	4003	3426	2693	2334
Kombinovaní a distanční	4673	3877	3318	2592	2255
Jejich podíl	96,99	96,85	96,85	96,24	96,61
40 a víc let Celkem studentů VŠ	5067	4458	4303	3711	3557
Kombinovaní a distanční	4933	4307	4171	3595	3439
Jejich podíl	97,36	96,61	96,93	96,87	96,69

MŠMT SZ 2021+

Cíl 2: Flexibilní formy vzdělávání

Narůstající dynamika společnosti, ekonomiky a trhu práce přináší stále vyšší požadavky na vzdělávání obyvatel v průběhu celého života a aktualizaci, zvyšování, prohlubování a rozšiřování jejich kvalifikace. Dá se očekávat, že celá ekonomická odvětví v dohledné budoucnosti zaniknou, přesunou výrobu mimo území České republiky nebo v důsledku automatizace radikálně sníží nebo promění svou poptávku po pracovní síle. Zcela nová odvětví a profese naopak budou vznikat a rozvíjet se do nepředvídatelných podob. Vše nasvědčuje tomu, že občané 21. století během svého života několikrát změni svou pracovní pozici a budou se muset vypořádat s celou řadou technologických, ale i společenských změn. Vysoké školy by díky své unikátní infrastruktuře a know-how měly hrát klíčovou roli v jejich adaptaci.

Distanční studium rok 2017

Distanční studium je akreditované v 5 oborech, z toho 2 jsou doktorské (průmyslový design, Fakulta architektury ČVUT; Ekologie, Lesnická a dřevařská fakulta Mendlova univerzita v Brně). 1 obor je bakalářský – Aplikovaná informatika, Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity, 2 obory jsou navazující magisterské (Podniková informatika, Fakulta informatiky a statistiky VŠE;, Podniková ekonomika a management, Fakulta podnikohospodářská VŠE).

Distanční studium rok 2020 -14

Počet položek na stránce: Celkový počet odpovídajících záznamů: 14 (SP = Studijní program, SO = Studijní obor, SDS = Standardní doba studia v letech, FS = Forma studia)

DRUH	NÁZEV SP/SO	TYP SP	NÁZEV SP	VYSOKÁ ŠKOLA	FAKULTA	FS	ISCED-F	SDS	JAZYK	
SP dále nedělený	Aplikovaná informatika	bakalářský	Aplikovaná informatika	Ostravská univerzita	Přírodovědecká fakulta	prezenční distanční kombinované	0613	3	čeština	Detail
SO	Aplikovaná informatika	bakalářský	Aplikovaná informatika	Ostravská univerzita	Přírodovědecká fakulta	distanční	0613	3	čeština	Detail
SP dále nedělený	Balkánská, euroasijská a středoevropská studia	navazující magisterský	Balkánská, euroasijská a středoevropská studia	Univerzita Karlova	Fakulta sociálních věd	distanční	0312	2	čeština	Detail
SP dále nedělený	Mediální studia	navazující magisterský	Mediální studia	Univerzita Karlova	Fakulta sociálních věd	distanční	0321	2	čeština	Detail
SP dále nedělený	Oral History - Comtemporary History	navazující magisterský	Oral History - Comtemporary History	Univerzita Karlova	Fakulta humanitních studií	distanční	0222	2	angličtina	Detail
SO	Podniková ekonomika a management	navazující magisterský	Ekonomika a management	Vysoká škola ekonomická v Praze	Fakulta podnikohospodářská	distanční	0413	2	čeština	Detail
SO	Podniková informatika	navazující magisterský	Aplikovaná informatika	Vysoká škola ekonomická v Praze	Fakulta informatiky a statistiky	distanční	0688	2	čeština	Detail
SP dále nedělený	Podniková informatika	navazující magisterský	Podniková informatika	Vysoká škola ekonomická v Praze	Fakulta informatiky a statistiky	distanční	0688	2	čeština	Detail
SO	Průmyslový design	doktorský	Design	České vysoké učení technické v Praze	Fakulta architektury	prezenční distanční kombinované		4	čeština	Detail
SP dále nedělený	Studium humanitní vzdělanosti	bakalářský	Studium humanitní vzdělanosti	Univerzita Karlova	Fakulta humanitních studií	prezenční distanční	0288	3	čeština	Detail
SP dále nedělený	Teologické nauky	bakalářský	Teologické nauky	Univerzita Karlova	Katolická teologická fakulta	distanční	0221	4	čeština	Detail
SP dále nedělený	Teologické nauky	navazující magisterský	Teologické nauky	Univerzita Karlova	Katolická teologická fakulta	distanční	0221	2	čeština	Detail
SP dále nedělený	Teologie	bakalářský	Teologie	Univerzita Palackého v Olomouci	Cyrlometodějská teologická fakulta	distanční	0221	3	čeština	Detail
SP dále nedělený	Teritoriální studia	bakalářský	Teritoriální studia	Univerzita Karlova	Fakulta sociálních věd	prezenční distanční	0312	3	čeština	Detail

Okénko do českých výzkumů

Studenti kombinované formy mívají většinou horší výsledky než studenti denního studia. **Samotné zavedení e-learningu nezaručuje lepší výsledky pro kombinované studenty**, což se potvrdilo v matematicko-ekonomických předmětech na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě. (Kuncová, Vojáčková 2015). Někdy se výsledky studentu mohou dokonce zhoršit. Záleží totiž, jak **kvalitně jsou e-learningové opory poskytovány**.

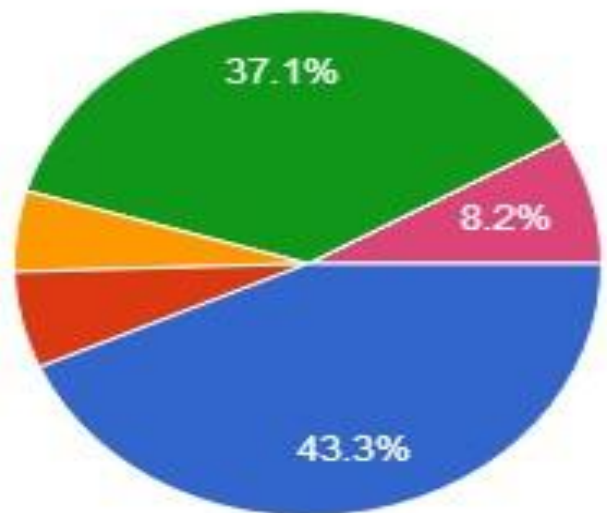
Eva Poledníková a Lukáš Melecký (2017) porovnávaly priority denních a kombinovaných studentů předmětu Regionální politika EU Ekonomické fakulty VŠB-TUO ve vztahu k učení. K podpoře výuky předmětu byl využíván LMS Moodle. Studenti v něm našli prezentace učitele (pdf/ppt) a odkazy na relevantní literaturu. Moodle sloužil také k odevzdávání studentských esejí, prezentací důležitých novinek z oboru a místo pro možné diskuse mezi učitelem a studenty. Nebyl používán k testování studentských vědomostí.

Obě skupiny dávali největší váhu formám učení (51% denní, 41% kombinovaní). **Pro kombinované studenty ale měly téměř stejnou váhu studijní materiály (39%)**. Obě skupiny pak přikládali nejmenší váhu formě zakončení předmětu. **Pro obě skupiny byla nejdůležitější učitelova prezentace během hodiny**. Na druhém místě byly pro studenty denního studia diskuse během hodin, ty byly u kombinovaných až na čtvrtém místě. Druhé místo u nich obsadili prezentace z lekcí ke stažení v Moodlu. Pro studenty denního studia byly třetí nejdůležitější lekce s experty z praxe či exkurze. U kombinovaných studentů se na třetím místě důležitosti umístily vlastní poznámky. Velmi malou váhu pak přikládali obě skupiny diskusím v on-line prostoru (ať už na Facebooku, v Moodlu či prostřednictvím Skypu). Studenti denního studia se více zajímají o aktivní způsoby výuky. Studenti kombinovaného studia nepřikládali velkou důležitost exkurzím a hodinám s experty z praxe, protože většinou jsou zaměstnaní a mají tedy s praxí každodenní zkušenost.

Kombinovaný student mini sonda (2017)

Obor

97 responses

- Pedagogika, učitelství a soc. péče
- Sociální a humanitní vědy
- Přírodní vědy
- Technické vědy
- Zemědělsko-lesnické a veterinární...
- Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy...
- Ekonomické vědy a nauky
- Vědy a nauky o kultuře a umění

▲ 1/2 ▼

Volba kombinované formy

Kombinovanou formu studia učitelství si respondenti vybírají z důvodů **doplnění kvalifikace pod hrozbou ztráty zaměstnání**, primárně to platí pro studium pedagogiky. Kombinovaná forma je také volena, protože respondenti předpokládají možnost časově studium skloubit se zaměstnáním. Oproti prezenční formě studia je zde rovnoměrnější věkové rozložení studentů. V prezenční formě studuje většina studentů ve věku 20-25 let a je to pro ně přirozenou volbou po střední škole, nemalou roli hraje i status studenta a s ním spojené výhody. Pokud studenti v této věkové kategorii volí kombinovanou formu, je to většinou z důvodu potřeby finančního zabezpečení.

„Prezenční forma je na VŠB-TUO špatná v tom, že si student nemůže tvořit rozvrh a jsou zbytečně velké mezery. Tento čas člověk bydlící sám potřebuje k vydělání peněz a zbytečně ho při čekání na přednášku ztrácí.“ (student kombinovaného studia).

Tato fotka od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA-NC](#)

Očekávání

Kombinovaní studenti uváděli jako příklad naplnění jejich očekávání například, prezenční část studia v sobotu, možnost setkávat se s kolegy studenty, kteří působí v praxi a je to tedy pro ně příležitost k výměně zkušeností. Z negativních očekávání to byla fyzická, psychická a časová náročnost studia.

„Naplnila se spíše **má negativní očekávání**: časová náročnost, z hlediska zbytečné obtížnosti, velká zatíženost vzhledem k zaměstnání, nutnost učit se nerelevantní informace vzhledem k uplatnění (tuto práci vykonávám již přes 20 let, mnohé z obsahu učiva nebylo nutné použít), energie nutná pro toto studium pak chybí v zaměstnání, některé přednášky naopak jsou velkým přínosem, ale vzhledem k tomu, že jich je méně, stačily by jako semináře v zaměstnání.“
(studentka kombinované formy pedagogiky ZČU).

[Tato fotka](#)
[BY-SA-NC](#)

[CC](#)

Problémy

Naopak kombinovaní studenti pedagogiky i technických oborů neočekávali **příliš teorie**, málo praktických rád pro výuku v případě studentů pedagogiky a málo řešení problémů z praxe v případě technických oborů. Pro obě skupiny **představovaly problém zkoušky v týdnu** i vzhledem k malé ochotě zaměstnavatelů uvolňovat studenty. **Kritizována byla také přílišná náročnost některých teoretických předmětů.**

„Podle mého názoru je kladen velký důraz na memorování. Většina studentů KS je z praxe a víme, že některé věci, co se na VŠ vyučují, jsou ve skutečnosti jiné a nelze k nim přistupovat tak, jak je nám podáváno. Mrzí mě, že někteří vyučující si "jedou tu svou" a nás z praxe neposlouchají a odmítají s tím, že to tak není.“
(studentka kombinovaného studia pedagogiky ZČU).

[Tato fotka](#)
[BY-SA](#)

[CC](#)

Frekvence

Asi třetina studentů kombinovaného studia má výuku nejméně jednou za týden, další třetina nejméně 1 x za 14 dní a poslední třetina nejméně 1 x měsíčně. Přes 75 % studentů je s frekvencí studia spokojeno. Výhrady se objevovaly k dlouhým blokům s krátkými přestávkami. Při takto nastavené rozvrhu studentům významně klesá pozornost a schopnost absorbovat učivo. Studenti i absolventi kombinovaných programů hodnotili **kladně pokud je výuka o víkendu či maximálně v jeden pracovní den, ideálně v pátek odpoledne**, takže si nemusí brát na studium příliš dovolené.

„Obecně bych řekla, že ti, kteří šli na školu z vlastního zájmu, nemají se studiem problém - jsou motivovaní, pečliví, zodpovědní, talentovaní, popř. dostatečně pečliví a učenliví na to, aby školu zvládli, a je veliká radost je učit. Ti, kteří si **"musejí"** dodělat kvalifikaci, protože jim to ukládá zákon, mnohem častěji přenášejí **odpovědnost za své studijní úspěchy na učitele** - vyvíjejí na učitele psychický nátlak, aby slevil z nároků, slitoval se, přehlédl nedostatky; osočují ho z toho, že učí věci nepotřebné pro praxi apod.“

Tato fotka
BY-NC-ND

CC

Z pohledu expertů jsou největšími problémy v rámci kombinovaného studia pro studenty:

- a) Studijní požadavky jsou náročnější než jejich předpoklady ke studiu.
- b) Studenti **nezvládají vykonávat současně více životních rolí najednou**, tj. roli studentky, zaměstnankyně, učitelky, manželky, matky aj. To je podle nich i u důvodem, proč studenti studium nedokončí.

Matematika

Tato fotka
BY-NC-ND

[CC](#)

Skloubení pracovního, osobního života a studia představuje pro studenty kombinovaných oborů často velký problémem. Patří také mezi jeden z důvodů, proč studium nedokončí. Možnost rozložit si studium na delší časový úsek by mohlo pomoci snížit propadovost studentů (drop out rate). Pokud počítáme, že **jeden ECTS kredit je 26 hodin, tak pro splnění 30 ECTS kreditů musí student odstudovat 780 h, což je 130 hodin měsíčně.** Měsíčně má k dispozici 720 hodin, 170 h by měl při plném úvazku v práci, 240 h by měl prospat, zbývalo by mu pak 6 hodin denně, které musí věnovat dopravě do práce, péčí o rodinu a svoji fyzickou i duševní hygienu. Jedná se tedy o náročný režim.

Možností by mohlo být prodloužení kombinované studia v bezplatné formě o rok tedy místo modelu 3+1, mít model 3+2 nebo v rámci kombinovaného studia uznávat pracovní praxe či kredity z kompatibilních předmětů studovaných v rámci MOOC.

*Národní strategii pro vysoké školství do roku 2030. V ní se píše, že „všichni studenti, ať už na denního či part-time studia, v kampusu nebo mimo něj, by měli být **finančně podporováni stejně** na základě financování, které slouží k přidělování zdrojů do i v rámci institucí.*

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA](#)

Pohled do zahraničí: Irsko

Studenti na bakalářské a nižší úrovni vysokoškolského studia by měli být podporováni, aby **strávili nějaký čas v práci či v dobrovolné službě a tato práce by měla být formálně zahrnuta v akreditaci či v dodatku k diplomu**. Studijní cesty by měli být při vstupu do vysokoškolského systému, v něm a napříč institucemi flexibilní.“

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA](#)

Pohled do zahraničí: Irsko

Mnohé univerzity/vysoké školy nabízejí part-time nebo distanční studijní programy. Part-time programy umožňují studentům studovat program po delší dobu než v denním studiu. Studenti part-time studia mohou navštěvovat některé kurzy společně se s denním studenty. Školné se platí spíše v návaznosti na získaný počet kreditů než na roční bázi.

Studenti mohou získat půjčku na školné, ale musí studovat alespoň s 25% intenzitou. To znamená získat, alespoň 25% kreditů, které jsou obvyklé v denní studiu. Půjčky se splácí po dokončení studijního programu či po uplynutí 4 roků od začátku půjčky a když studentův příjem překročí danou částku za rok (25 000 liber).

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-NC](#)

Pohled do zahraničí: Anglie

MŠMT SZ 2021+

Cíl 2: Flexibilní formy vzdělávání - operační cíle:

A. Posílit motivaci vysokých škol rozvíjet nabídku a inovovat metody flexibilních forem vzdělávání, včetně vzdělávání poskytovaného online

B. Zajišťovat kvalitu vzdělávání poskytovaného flexibilními formami s ohledem na jejich specifika

C. Umožnit lepší sladování studia s rodinným a pracovním životem

MŠMT SZ 2021+

Cíl 2: part time studium

MŠMT otevře diskusi o možnostech vytvoření part-time varianty studia. Výsledkem diskuse může, ale nemusí, být návrh úprav zákonných nebo podzákonných předpisů. Ten může navrhnout i revizi „nezaopatřeného dítěte soustavně se připravujícího na budoucí povolání“ dle zákona o státní sociální podpoře (tzv. „statusu studenta“). Tento status v současnosti zahrnuje všechny studující v prezenční i kombinované formě mladší 26 let, a vyplývá z něj nárok na řadu výhod, včetně zdravotního pojištění hrazeného státem, daňových slev, slev na jízdné a dalších.

Cíl 2: part time studium

1) Transformovat celé kombinované studium **prodloužením jeho standardní doby** studia při zachování stejných výsledků učení. Úhrnný **objem přímé výuky v kombinovaném studiu by se tak měl více přiblížit prezenčnímu studiu, ale byl by rozložen do delší doby tím, že počet kreditů získaných v každém semestru bude nižší.** Studujícím v kombinovaném studiu **nepřiznávat status studenta ve smyslu sociální podpory.**

2) Zvýšit flexibilitu kombinovaného studia jednak **vyměřováním poplatků v něm až po uplynutí standardní doby studia prodloužené o dva roky, jednak rozvolněním studijních plánů tak, aby poskytovaly studujícím větší volnost při rozhodování o objemu studijní zátěže v jednotlivých semestrech a umožňovaly její rozložení do delší doby.** Studujícím v kombinovaném studiu **nepřiznávat status studenta.**

3) Vytvořit **part-time režim na úrovni jednotlivých studujících,** kteří do něj budou moci být zařazeni na vlastní žádost, na základě pravidel stanovených vysokou školou. Studujícím v takovém případě bude **odstudovaná doba započítávána jen poměrově (např. 50 %) a budou na ně aplikována mírnější pravidla pro průchod do dalšího semestru, ale zároveň jim nebude přiznán status studentů.** Tento režim může být **přístupný studujícím v prezenční i kombinované formě** a může být aplikován i pouze na část studia – například v případě mimořádných životních událostí či u studujících v posledním úseku studia, kteří již splnili většinu studijních povinností a pouze dokončují závěrečnou práci.

4) Revidovat **pravidla pro vyměřování poplatků za delší studium v prezenční i kombinované formě** tak, aby rozhodujícím ukazatelem nebyl počet kalendářních dní od započetí studia, ale **počet předmětů, ke kterým byl studující zapsán, vyjádřený jejich kreditovým objemem.** Tím by byla studujícím poskytnuta velká flexibilita při rozkládání studijní zátěže a zároveň by zůstali postiženi ti studující, kteří studijní povinnosti neplní a opakovaně si musí zapisovat stejné předměty. Status studentů by byl **přiznán pouze těm studentům, kteří se zapíší k minimálnímu předepsanému počtu předmětů (například 15 ECTS za semestr).**